Ar pascha wisuschehliga augsta Keisara wehleschanu.

Maksa ar peesuhtischanu par pasti:
Ar Peelikumu: par gadu 2 rbl. 75 kap.
bes Peelikuma: par gadu 2 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu 1 „ 40 „
bes Peelikuma: par ½ gadu 1 „ — „
Ar Peelikumu: par ¼ gadu — „ 90 „
bes Peelikuma: par ¼ gadu — „ 70 „

Maksa bes peesuhtischanas Rigâ:
Ar Peelikumu: par gadu 1 rbl. 75 kap.
bes Peelikuma: par gadu 1 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu — „ 90 „
bes Peelikuma: par ½ gadu — „ 55 „
Ar Peelikumu: par ¼ gadu — „ 50 „
bes Peelikuma: par ¼ gadu — „ 30 „

Mahjas Weesis.

Mahjas Weesis teek isdots festdeenâm no plkst. 8 fahkot.

Maksa par sludinaschanu: par weenas slejas smalku rakstu (Petit)-rindu, jeb to weetu, ko tahda rinda eenem, maksa 8 kap.

Redakzija un ekspedizija Rigâ, Ernst Plates grahmatu- un bilschu-drukatawâ un burtu-leetuwê pee Petera basnizas.

36. gada-gahjums. — Mahjas Weesis isnahk weenreis pa nedeku.

№ 25. Sestdeen, 22. junijâ. 1891.

Mahjas Weesi ar Peelikumu war pastellet un **sludinajumus** nodot **Rigâ, manâ drukatawâ un Latweeschu grahmatu pahrdotawâ pee Petera basnizas.** Bes tam Mahjas Weesi war wehl pastellet bes daudz peenemschanas weetâm Peterburgas un Jelgawas Ahrrigâ, wehl zitâs pilsehtâs, kà: **Jehsis:** B. Peterson un Grahwel kgu pahrdotawâs; **Walkâ:** M. Rudolff un Paulin kgu grahmatu pahrdotawâs; **Walmeerâ:** E. G. Trey un dehla kgu grahm. pahrdotawâ; **Rujenê:** J. Alksne kga grahm. pahrdotawâ; **Laudonâ:** pee grahm. sehjeja Karl Gruhsin kga; **Jaunjelgawâ:** A. Schwabe kga grahm. pahrdotawâ; **Jelgawâ:** Besthorn kga grahm. pahrdotawâ, Pils ielâ; H. Allunan un Jaeger kgu grahm. pahrdotawâs; **Bauskâ:** Beckmann kga grahm. pahrdotawâ; **Kuldigâ:** Besthorn kga grahmatu pahrdotawâ; **Talsôs:** H. Tow kga grahmatu pahrdotawâ un bibliotekâ un Wolontschewski kga grahmatu pahrdotawâ. Tad wehl „Mahjas Weesi" war apstellet pee saweem zeen. draudses mahzitajeem, skolotajeem un pagasta skrihwereem, kurus mihli luhdsu, tahdas apstellescanas laipni peenemt.

Par sinu.

Teem lasitajeem, kas gribetu „Mahjas Weesi" us nahkamu pusgadu, t. i. no 1. julija lihds 31. dezembrim, apstellet, te sinojam, ka tahdus apstellejumus labprât peenemam. — Maksâs par pusgadu: kad pa pastu japeesuhta **ar** Peelikumu 1 rbl. 40 kap., **bes** Peelikuma 1 rbl. — Kas tepat Rigâ sawu lapu grib sanemt, teem maksâs **ar** Peelikumu 90 kap., **bes** Peelikuma 55 kap. — Awischu apstelleschanas un sanemschanas weetas paleek tahs paschas, kas gada eesahkumâ bija usdotas.

Ernst Plates, „Mahjas Weesa" ihpaschneeks un isdewejs.

Dr. phil. Arnold Plates, atbildoschais redaktors.

Kadêl maise palikuse tik dahrga?

Lautini, kureem pascheem nawa sawa krahjuma, it sewischki pilsehtâs, pehdejâ laikâ it baschigi schehlojas par to, ka maise negaidot palikuse tik dahrga. Naw wisai ilgi, kad mahrzinu maises wareja dabut par pusotras un 2 kap., kamêr tagad jamaksâ 3 kap. un wehl wairak. Tà tad maises zena ihsâ laikâ gandrîs par pusi palikuse dahrgaka. Bagatneeks schahdu dahrgumu mas manîs, bet zitadi tas ir ar nabageem lautineem, kureem maise ir winu galwenakà usturas weela.

Naw nekàds brihnums, ka alasch dsird spreedelejam par to, kadêl maises zena pee mums Kreewijâ, maises semitê, tik stipri zehlusês. Weeni saka weenu eemeslu, otri otru. Wisjaunakâ laikâ nu gandrîs katrs domajas trahpijis pareiso eemeslu, ja maises dahrgumu isskaidro ar to, ka schogad Kreewijâ gaidama wahja rascha. Bet maises zenas sahka scho pawasar zeltees jau tad, kad wehl neko newareja sinat, kahda buhs rascha! Tadêl eemesls gan buhs zitur meklejams.

Naw ilgi atpakal, kad wispahri eeskatija, ka preeksch Kreewijas laukstaimneezibas wisderigaki buhtu, ja atlautu neaprobeschoti, sem koti peenemigeem nolihgumeem labibu us ahrsemem iswest leelâ mehrâ, zaur ko sakrahjuschees leelee labibas daudzumi tiktu ispahrdoti un laukstaimneekeem buhtu skaidra nauda kabatâ. Bet tagad runà pawisam otradu walodu, proti, ka wisderigaki buhtu, ja pawisam aisleegtu, labibu is Kreewijas iswest us ahrsemem. Peterburgâ un Maskawâ zenas par rudzu milteem zelas tik apbrihnojami ahtri, ka nabaga lautini pateesi sahk jau baschitees par maises truhkumu.

Zeen. lasitaji domàs, ka, ja zena zelas par rudzu milteem, tad ari paschi rudzi zelsees tàpat zenâ. Tomêr tà wis tas naw! Lihds isgahjuschàs nedelas otrdeenai zena par rudzu milteem bija pazehlusês par 1 rbl. 75 kap., kamêr par rudzu graudeem tikai 25 kap. dahrgaki. Schim brihscham par rudzu milteem maksà 15 rbl. 50 kap. par kuli, kamêr Peterburgâ par tik pat leelu daudzumu kweeschu miltu, wissmalkakàs sortes, maksà tikai 11 rbl. 18 k. Tà tad tagad pateesibâ war peepildities padoms, kahdu reis dewuse Kihnas prinzese, kad nabaga laudis schehlojuschees par truhkumu, proti, wina teikuse, ja lautineem ne-esot maises ko ehst, tad lai tee ehdot rauschus.

Ka zenas zelas un pat maises truhkums manams, par to sinas peenahkuschas pat no tahdeem apwideem, kuri skaitas pee wisbagatakajeem labibas apgabaleem Kreewijâ, tà ka pat no Peterburgas sahk us tureeni suhtit miltus, zaur ko, saprotams, zenas wehl jo wairak zelas.

„Ja, no ka tas wiss nahk?" tà daudzi sawas galwinas lausa, samaksadami tik augstu zenu par mahrzinu maises. Pehrnajais gads, auglibas sinâ, nepeedereja pee tukschajeem un ari scha gada rascha neapsola tik pahrleezigi wahju raschu. Pehz zehloneem meklejot, beigâs nahkuschi pee pahrleezibas, ka labibas tirgotaji sawâ starpâ slepeni weenojuschees, maisi mahksligi sadahrdsinat, kaut gan us to naw nekahdu swarigu eemeslu. Ir skaidra leeta: rudzu graudi par kahdeem 6 rbl. lehtaki par rudzu milteem, kamêr par tahda pascha wairuma miltu malumu tatschu nemaksàs 6 rbl., bet kadêl tad milti neteek malti?

Tas noteek gluschi weenkahrschi tadêl, ka labibas tirgotajeem, kuri ari paschi miltus mal, miltu wehl ir deesgan. Rudeni un seemâ wini leelaku daudzumu samaluschi un tà tagad schos krahjumus eepatur, lai zaur to zenas dsihtu wehl wairak us augschu tiklab eekschsemê, kà ari ahrsemês, it sewischki Wahzijâ, kurai Kreewu labibas nepeezeeschami wajadsigs. No tà war redset, kas weenoteem spehkeem un leelu kapitalu ir eespehjams.

Bet ari wehl kahdâ zitâ arodâ mums, kà Kreewu laikraksts „Birschewija Wedomosti" raksta, drihsumâ draud tahda pat sadahrdsinaschana. Proti, bagatneeks Rotschilds, kuram Kreewijâ leeli petroleja awoti, esot beedrojees ar Amerikas petroleja raschotaju firmu „Standard Oil", tà ka tiklab Eiropas, kà ari Amerikas petrolejs stahw pilnigi scho milsigo bagatneeku warâ. Wineem tik wehl wajaga zenas par petroleju nodsit lejâ, tà ka masakee petroleja tirgotaji nekahdâ sinâ newar tik lehti pahrdot un tà tad gribot negribot wineem jaisnikst. Tiklidz tas notizis, tad wini war rihkotees pehz patikschanas, zenu par petroleju usskruhwet tik augsti, zik patik, tadêl ka nu neweena zita naw, kas sawus raschojumus waretu lehtaki peedahwat. Schahds nekreetns nodoms newaretu tikai tad isdotees, ja rastos wehl kahds stipraks un bagataks par wineem. Schinî gadijumâ tahda stipreneeze waretu buht weenigi waldiba. Kreewu laikraksti, it sewischki „Nowoje Wr." stipri wehlas, lai waldiba leetu nemtu sawâs rokâs. Petroleja raschotaji Kaukasijâ esot par wahjeem un neweikleem, ka spehtu usnemt zihninu pret mantas kahrigo, spehzigo Rotschildu. Masakee petrolejas raschotaji pa dalai jaw esot no wina atkarigi un pa dalai wini nesamehrigâ zihnâ tiktu ahtri ween pahrspehti.

Tàpat kà pee petrolejas, tà ari maises jautajumâ teek peesaukta waldiba par paligu un glahbeju pret labibas tirgotajeem, kureem tikai saws labums ruhp, kureem weenaldsigi, waj nabaga rokpelnischam ir eespehjams, jel maises gabalinu godam ko paehst. Peterburgas Wahzu awise par tureenes maises dahrgumu raksta schahdejadi:

„Pee mums Peterburgâ atkal usmahzees maises jautajums un ja ari nedraudê bads, tomêr sagaidams leels maises dahrgums, kas it sewischki sahpigi sajuhtams nabagakàm lauschu kahrtam."

„Ja maises dahrgums atkarajas weenigi no labibas tirgotaju slepenàs sawstarpejàs weenoschanàs," tà „Now. Wr." raksta, „tad peenahkoschâ weetâ us to jagreesch wehriba, jo nemas newar sinat, zik tahlu scho labibas tirgotaju mantas kahriba sneedsas. Ir jau atgadijumi bijuschi, kur, peem. Franzijâ, schahdi mantas kahrigi tirgotaji sawâ laikâ sazehla pilnigu badu . . ."

Schis pat laikraksts wehl usrahda us kahdu atgadijumu, kas peerahda labibas tirgotaju, kà ari daudzu dselszeku waldju wiltigos nodomus. Tà 1. majâ 1890. g. pilsehtas walde peeprasijuse no kahdeem 102 labibas tirgotajeem, lai tee eesuhtitu sinas par to, zik labibas peewests. Us scho peeprasijumu atbildejuschi tikai 16 tirgotaji, kamêr 86 pilnigi klusejuschi; jo ja nedz tirgotaji, nedz dselszeku waldes neusdod, zik daudz labibas atrodas noguldîtawâs, tad tatschu neweens luhk newar sinat, ka zenas zelas weenigi ar mantas kahribas noluhku, bet newis tadêl, ka buhtu labibas truhkums. Un, luhk, labibas tirgotaji wehlas, lai neissinatu, zik leeli labibas krahjumi atrodas . . ." Tà, starp zitu, raksta „Now. Wr." —ts.

Kreewu-Frantschu sabeedriba.

Pehdejâ laikâ laikrastôs daudz teek runats par Kreewu-Frantschu draudsibu. Eemeslu us to dewuse faruna, kas bijuse kahdam Ungaru waldibas awises „Nemset" Parises korespondentam ar bijuscho Frantschu ahrleetu ministri Fluranu, kursch isteizees schahdejadi: „Naw wairs ko schaubitees, ka tagad pastàw Frantschu-Kreewu sabeedriba, kaut gan starp abàm walstim naw noslègts tahds zeets lihgums, kà trejwalstju sabeedribai. Es Jums waru droschi sazit, ka jau tani laikâ, kad es wehl biju par Frantschu ahrleetu ministri, Franzija ar Kreewiju kopigi apspreeda daschus atgadijumus, kas waretu notikt. Us schahm leetam sihmejoschos papirus waretu droschi usskatit kà lihgumus. Sewischks lihgums starp abàm walstim gan nepastàw, jo tas buhtu kà isaizinajums pret zitàm walstim. Ari trejwalstju sabeedriba naw nekas zits kà draudejums. Franzija un Kreewija nebeedina, tadêl ka winas netihko, meeru trauzet. Winu abju sabeedriba ir pilnigi ar meera noluhku dibinajusês." Sarunas tahlakâ gaitâ Flurans teiza: „Ja Austrija nebuhtu peebeedrojusês pee trejwalstju sabeedribas, tad Kreewija ne par ko nebuhtu peedabujama, ar Franziju beedrotees. Bet Kreewijas un Franzijas draudsiba tapa wehl jo leelaka no ta laika, kad Anglija peebeedrojàs trejwalstju sabeedribai."

Daschadi raksti.

Peedsihwojums Jahnu nakti.

Tautas teika.

Paschâ Jahnu nakti, pulksten diwpadsmitôs, seed kruhmpaparde selta seedeem. Schos seedus gruhti eemantot, bet kas tos dabù, tas sin wisu, kas pasaulê noteek, tam wiss eespehjams, bet tik dwehsele peeder welnam.

Kahds droschsirdigs saldats sinajis, kur seed schi puke un apnehmees, to eemantot. Nakti winsch gahjis turp, nostahjees sinamâ weetâ un krustus mesdams lasijis dseesmu grahmatâ. Nu nahkuschi wisadi spoki un gribejuschi winu aisbaidit: rahdijuschees ruhkdami swehri un kamoleem wehluschàs tschuhskas tam wirsû, bet saldats naw bihjees, jo winsch sinajis, ka tee winam neko newar padarit.

Te ap diwpadsmiteem isskrehjis welns diwpadsmit galwam un pasudis; nu iszehlusês ari kruhmpaparde, selta seedeem burwigi spihdedama. Saldats norahwis seedus, eetinis lakatâ, eebahsis kulê un dewees projam, bet ais pahrleekeem preekeem saldats aismirsis apsargat kuli. Welns lihdis tam klusam pakal, nosadsis seedus un pehz nomozijis ari paschu saldatu dehl wina pahrdroschibas, kertees pehz kruhmpapardes seeda. —lis.

Teikas par weesuli Mas-Salazê.

I.

Kahds saimneeks turejis weesuli, kas winam atnesis labibu un scho un to. Reis strahdajuschi diwi puischi pagalmâ. Te us reis peeskrehjis tahds kà wehjsch un prasijis: „Kur behrt?" Kahds puisis, jokodams, teizis, lai berot tepat. Us reis nobiruse leela kaudse labibas. Saimneeks peenahzis un prasijis, kà labiba tur nahkot. Puisis isstahstijis wisu. Saimneeks nu winu isbahris kreetni un teizis, ka wajadsejis sazit, lai klehti berot.

II.

Kahds wihrs reis redsejis weesuli. Winsch panehmis dunzi un eemetis to weesuli. Weesulis us reis pasudis, tikai asins pileeni palikuschi semê. Wihrs meklejis dunzi, bet kà naw atradis, tà naw atradis. Reis winsch nobrauzis Rigâ un eegahjis pee kahda bodneeka, kam weena azs bijuse aisseeta. Sche winsch eeraudsijis sawu dunzi us galda un tuhlit sinajis, ka bodneeks bijis tas weesulis; winsch eesauzees preezigi: „Tas jau ir mans dunzits!" Bodneeks atteizis: „Ja, — bet kur mana azs?"

III.

Kahds arajs, pa saweem tihrumeem staigadams, eeraudsijis weesuli un tuhlit sinajis, kas tas par putnu. Winsch panehmis nasi un eesweedis taisni weesuka widuzi. Weesulis us reis apstahjees un bijuschi asins pileeni redsami. Otrâ deenâ atnahzis pee araja kahds sweschneeks un luhdsis dsert. Arajs ari labprât dewis. Nu weesulis tizis no jauna walâ un sahzis rinkotees araja tihrumôs. Nu neweens naw warejis weesuli nodurt. Reis arajam, pa meschu ejot, sazehlees weesuls, nolausis koku un koks semê krisdams araju nositis. Usrakstijis Rogulis.

Swaigschnu attahlums no muhsu semes.

Mehs paraduschi, us swaigsnem likt masu wehribu. Un ko tad ari tahdus neezinus daudz eewehrot! Ar swaigsnem noteek tàpat, kà wirs semes ar semeem lautineem un augstmaneem un bagatneekeem. Nabadsinu mas eewehro.

Bet swaigsnes nemas tahdas neezigas, ne-ewehrojamas naw! Wisa muhsu seme un pate semes waldneeze — saule, pret daudzàm swaigsnem ir tihri neezinsch. Tik milsigi leelàkas tahs ir!

Ka swaigsnes muhsu azim israhdas tahdas masinas, neezigas, to dara winu milsigais attahlums no muhsu semes lodes. Schis attahlums ir tik leels, ka mirstigs zilweks gandrîs to newar ne eedomatees.

Lai sajehgtu swaigschnu attahlumu no muhsu semes, profesors Dschils, swaigschnu torna direktors Kap-semê (Deenwidus-Afrikâ) to mehgina schahdejadi isskaidrot. Neweenâ no stahwu-swaigsnem semei naw tuwaki par 4000 miljardu juhdsem; bet leelakà daka ir 10 lihds 1000 reis wehl tahlaku! Pee deenwidus debesim spihdoschà pirmà leeluma swaigsne Zentauri, pehz jaunakeem pehtijumeem, atrodas semei wistuwaki. Peenemsim tagad, ka lihds swaigsnei buhtu taisits dselszelsch, un, lai zelojumu lihds tureeni atweeglinatu, braukschanas maksa buhtu nolikta koti sema, proti, tikai zeturdak kapeikas no werstes.

Eewehrojot to, ka us scha dselszeka braukschana tik lehta, kahds bagats kungs eedomatos, lihds schai swaigsnei aizsekot. Winsch noeet us dselszeka staziju un grib nemt bileti lihds minetai swaigsnei. Bet kà bagatais kungs pahrbrihnas, kad biletu pahrdewejs winam it laipni peeprasa — 11 miljonu rubku!! Minetais kungs peeder gan pee bagatneekeem, tomêr wisa wina bagatiba naw ne pus tik leela! Kungs, no brihnumeem pahrnemts, dselszeka stazijâ wehl scho to apwaizajas.

„Zik ahtri Juhsu brauzeens skreen?"

„Muhsu brauzeens skreen 96 werstes stundâ."

„Kad tad brauzeens lihds swaigsnei nonàks?"

„Brauzeens, zeenits kungs, zeka mehrki sasneegs pehz 48 miljoneem 663,000 gadeem!"

Schahdejadi sarunajotees, minetais profesors Dschils mehgina swaigschnu besgaligo attahlumu darit saprotamu. Un schahdi peemehri wissaprotamaki, nekà wisi astronomiskee aprehkenu skaitli. —neeks.

Menkensteines nelaimes atgadijums.

Ofizielais, bet wehl nepilnigais nelaimes atgadijumu upuru saraksts pasneedz kahdus 80 nomiruscho, 100 eewainoto un 70 pasuduscho wahrdus. Turklàt teek wehl ussihmeti kahdi 200 weeglaki eewainoti, kuri atrodas priwat-apkopschanâ. Lihds otrdeenas wakaram bija 70 lihki atrasti, no kureem septini bija nepasihstami. Peezu nepasihstamo lihki tika fotografeti un tad pagaidam paglabati, tadêl, ka jau bij eesahkuschi truhdet. No tschetreem personu wagoneem, kuri Bris-upê eegahsuschees, wehl weens otras klases wagons, kas ar zelotajeem us ahrsemem bijis pilns, atrodas upes dibinâ. Bihstas, ka tani atradisees daudz lihku. Ziti lihki ir wehl sem drupam aprakti un pa dakai redsami. Birs-upes uhdenim zelotees, glahbschanas darbi teek koti apgruhtinati.

Breesmigu paschslepkawibu

isdarija Frankfurtas pilsehtâ kahda deenastneeze, Katrihne Wolf, proti nakti no pirmdeenas us otrdeenu wina swehru dahrsâ, pilnigi isgehrbusês, nolaidàs pee kahda strika lahtschu sprostâ. Sprostâ atrodoschais ledus lahzis gahsàs tai tuhlit wirsû un to breesmigi eewainoja. Nelaimigâ sauza pehz paliga, klaht peesteiguschees waktneeki luhkoja lahzi ar stangam no wina upura aisdsit. Bet pa tam negantais swehrs eesahka jau sawu breesmigo maltiti: winsch noplehsa nelaimigai galu no gihmja, kruhtim un pawehdera un kahrigi norihja eekschas. Nelaimigàs paschslepkawneezes lihki tikai ar mokam wareja is sprosta iswilkt. Jau agraki wina kahdam swehru dahrsa waktneekam bija teikuse, ka wina ais issamiseschanàs eegahsischotees lauwu sprostâ un likschotees no lauwam saplehstees. Schos isteikumus tureja par jokeem. J.

Saprotams, ka it sewischki Wahzijai schahda draudsiba naw pa prahtam. Eewehrojams ir, ka lihds ar to firsta Bismarka tagadejà domu beedrene, awise „Hamburger Nachrichten" garakâ rakstâ luhko pahrleezinat, ka no ta laika, kamèr Bismarks wairs naw pee waldibas stuhres, Wahzijas tagadejà ischureschanàs pret Kreewiju sazelot daschas baschas. Minetà awise starp zitu raksta:

„Muhsu satiksme ar Kreewiju diwejadâ sinâ newar par labu isdotees. Pirmkàrt muhsu taisnee un tad aplinkee draudsibas parahdijumi tahdàm walstim, kuras nahkotnê waretu tapt par Kreewijas eenaidneezem, it sewischki tas sihmejas uz Angliju. Tà tad Wahzijas turpmakà ischureschanàs pret Angliju Kreewijai buhs par zela rahditaju, kà winai turpmak jaisturas un kahdi soli jasper. Kreewijas neustiziba pret Wahzu politiku augs tahdâ pat mehrâ, zik draudsigaki Wahzija ar Angliju beedrosees. Mums gan naw nekahda patikschana, tà minetà Wahzu awise saka tahlak, draudsibu ar Angliju masak zeenit, nekà muhsu sakaru ar Kreewiju, tomèr mehs domajam, ka buhtu derigaki, ja Wahzu politika, sadurotees Kreewijai ar Angliju, sawu stahwokli ne-eenemtu agraki, pirms to eenehmuschas pahrejàs walstis, kuràm ir daliba pee austruma jautajuma.

Eewehrojami ir, ka schahdu beedinajumu Bismarka awise issaka tagad, kur Wahzijas keisars paschulaik sagatawojas zelot uz Angliju. Wehl eewehrojamaki ir, ko Bismarka lapa „Hamburger Nachrichten" peesihme par keisara Franza Josefa Anglu kara kugu apmeklejumu Fiumê schinìs deenâs. Proti, Austrijas waldibai tuwu stahwoschà awise „Wiener Fremdenblatt" par scho apmeklejumu bija rakstijuse garaku eewadrakstu, kurâ norahda uz daudseem atgadijumeem, kur Angli un Austreeschi kopigi esot zihnijuschees. Rakstâ starp zitu teikts, ka Anglijai un Austro-Ungarijai Balkanu pussalas politikâ ne-esot zitu nekahdu noluhku, kà tik te usturet meeru un raudsit uz to, ka katra walstina patstahwigi attihstas meera zelâ. Abas walstis preezatos, ja schee noluhki sekmetos. Dsenotees pehz scheem mehrkeem un pehz schahs aisgahdibas, Anglija pehz dabas jau peederot pee trejwalstiju sabeedribas, kuras ari tikai tanì noluhkâ weenojuschàs, lai meeru usturetu.

Uz scho rakstu nu Bismarka awise peesihme schahdejadi: Ka Austrija un Anglija austrumòs dsenas pehz kopigeem labumeem, pats par sewi saprotams. Bet ja teek apgalwots, ka Anglu-Austrijas austruma politika kopigi dsenas tikai pehz ta, lai swehtigee lihgumi tiktu ispildìti, tad tam taisni runâ preti ischureschanàs Wihnê, kà ari Londonê pret pastahwoschàm nekahrtibam Bulgarijâ un pret prinzi Ferdinandu, kas nelikumigi usnehmis Bulgarijas waldibu. Bes tam mehs esam pahrleezinati, tà minetà Wahzu awise tahlak saka, ka trejwalstju sabeedribas waru, pehz pastahwoscheem nolihgumeem, newar isleetot tahdai politikai par labu, kura, sem Bulgarijas neatkaribas apsardsibas sega, peekopj tahdu politiku, kas nahk par labu sewischki Austrijai un Anglijai.

Beigâs sche wehl atstahstisim schahdu diplomatu sarunu, kuru Kreewu awise „Nowoje Wr." noklausijusès par Anglijas peedalijumos pee trejwalstju sabeedribas.

„Kahdu lomu gan Anglija spehlès trejwalstju sabeedribâ?" jautaja kahdam slihpetam diplomatam.

„Anglija spehlès widutaja lomu," diplomats atbildeja, „tiklidz sabeedrotee draugi sakildosees dehl kahda eeguhta semes gabala, kad Anglija, gribedama winus sameerinat, pate peesawinasees to semes gabalu, dehl kura kildas iszehluschàs." Schi saruna gaischi tehlo Anglijas lapsas dabu.

„Austras" beedriba 1890. gadâ.

„Austras" beedribas walde par sawu un par beedribas kugu darboschanos notezejuschâ gadâ isdewuse drukatu pahrskatu, is kura isnemam sekoschàs sinas.

Pelnas sinâ notezejuschais gads peeskaitams pee wahjakeem. Tas isskaidrojas zaur semàm fraktim, no kuràm schinì gadâ bij jazeesch wiseem kugu ihpaschneekeem un kuras preeksch Kreewijas kugu ihpaschneekeem, dehl Kreewu papirnaudas kursa zelschanos, wehl sewischki bij masinajuschàs. Tomèr sabeedribas waldei ne tik bijis eespehjams, kugus zaur kreetnàm reparaturam usturet labâ kahrtibâ un zaur weena eenehmuma dalas peeskaitischanu pee kapitala, pawairot sabeedribas mantibu, bet wina ari spehj ismaksat sinamu, kaut ari masaku diwidendi, proti 3 prozentus no dalas-sihmju nominal-wehrtibas.

Beedribas rihkoschanâ atradàs 1890. gadâ 7 kugi:

1) „Aurora", 3-mastu schoners, 341 R. T., kapt. K. Mandelbergs. Darboschanàs laiks 12 mehn. 3 deenas.

Eenemts	rbl. 9330,47
Isdots	„ 8752,77
Paleek $3,_{6}$% skaidras pelnas	rbl. 577,70

2) „Auseklis", barka, 489 R. T., klase Weritas $^{5}/_{6}$ G. 1. 1. atjaunota lihds julijam 1891. g., kapt. J. Silinsch. Darboschanàs laiks 4 mehn. 25 deenas. Kugis tika 26. februarî 1890. g. zaur Anglu twaikoni nogremdets Lisabones ostâ.

Eenemts	rbl. 1460,55
Isdots	„ 2738,49
Paleek saudejums	rbl. 1277,94

3) „Jupiters", barka, 610 R. T., klase Weritas $^{5}/_{6}$ G. 1. 1. atjaunota lihds septembrim 1893. g., kapteins Fr. Kagans. Darboschanàs laiks 10 mehn. 1 deena.

Eenemts	rbl. 12400,46
Isdots	„ 11111,75
Paleek $4,_{4}$% skaidras pelnas	rbl. 1288.71

4) „Kolumbus", barka, 592 R. T., klase Weritas $^{5}/_{6}$ L. 1. 1. gada beigâs notezejuse, kapt. P. Bauers. Darboschanàs laiks 13 mehn. 22 deenas.

Eenemts	rbl. 20826,00
Isdots	„ 14916,28
Paleek $31,_{2}$% skaidras pelnas	rbl. 5809,72

5) „Austra", 3-mastu schoners, 342 R. T., klase Weritas $^{2}/_{3}$ A. 1. 1. lihds septembrim 1893. g., kapt. J. Prinzis. Darboschanàs laiks 10 mehn. 24 deenas.

Eenemts	rbl. 11610,72
Isdots	„ 10231,78
Paleek $3,_{6}$% skaidras pelnas	rbl. 1378,94

6) „Latawa", 3-mastu schoners, klase Weritas $^{2}/_{3}$ G. 1. 1. lihds oktobrim 1897., kapt. B. Osolinsch. Darboschanàs laiks 13 mehn. 19 deenas.

Eenemts	rbl. 14681,65
Isdots	„ 10718,55
Paleek $18,_{8}$% skaidras pelnas	rbl. 3953,10

7) „Teriberki", 3-mastu schoners 296 R. T., kapt. J. Lasis. Darboschanàs laiks 9 mehn. 1 deena.

Eenemts	rbl. 5980,65
Isdots	„ 5827,12
Paleek $2,_{5}$% skaidras pelnas	rbl. 153,63

Pehz schi ihsa pahrskata redsams, ka sabeedribas wisi kugi eenehmuschi kopâ 76,290 rbl. 50 kap. un isdewuschi 64,296 rbl. 74 kap., tà tad atlizees pelnas 11,993 rbl. 76 kap. Wehl peeminams, ka sabeedriba ari schogad, tàpat kà pagahjuschâ gadâ, pate isdarija kuga isprowijanteschanu, apgahdadama kugu laudim wajadsigàs pahrtikas prezes, zaur ko pelnija 1936 r. 95 kap. Schi pelna isskaidrojas zaur to, ka senakas ustura naudas maksajot, buhtu tik daudz wairak isgahjis.

Pagahjuschâ gadâ „Austras" walde bija nospreeduse kapteinam P. Baueram 50 rbl. kà ahrkahrtejas gratifikazijas, ko ari pilna sapulze apstiprinaja.

Labaka pahrskata dehl walde isstrahdajuse preeksch „Austras" beedreem tabeli, kura peeweenota gada pahrskatam, lai katram beedrim skaidri buhtu redsams, ne tik ween zik kugis pehz katra brauzeena pelnijis, bet ari wehl tas, zik katrâ ostâ daschdaschadas isdoschanas un nodokku ismaksats; zik ismaksats par daschadàm reparaturam. Preeksch labakas kontroles par kugu kapteinu rihkoschanos schahda tabele ir no koti leela swara.

Beedribâ 1890. gadâ bija par domes preekschneeku: F. Weinbergs; par direktoreem: Kr. Bergs, J. Kallinsch, J. Draudsinsch, un par rewidenteem: W. Altbergs, M. Balodis, J. Petersons.

No eekschsemes.

a) Waldibas leetas.

Baukrotê krituschàs Rigas-Tukuma dselszela beedribas swehrinatee kuratori issino, ka minetàs beedribas kreditori 25. junijâ sapulzesees Peterburgâ, finanzministra namâ un eezels konkursa kuratorus, kà ari konkursa waldi.

Baltijas gubernu priwatmeschu meschfargi, kà „W. G. A." issinots, turpmak weetejeem aprinku preekschneekeem jaapstiprina amatòs.

Rigas-Walmeeras meerteesneschu sapulzes sekretara paligs kol. registrators Josefs Petkewitschs eezelts par sapultschu teesas pristawu.

Peterburgas pilsehtas gubernators islaidis pawehli, pehz kuras is Peterburgas israidami wisi tahdi Schihdi, kureem naw teesibas, sche ilgaku laiku usturetees.

Lai issinatu, zik leeli labibas krahjumi atrodas galwenâs labibas tirdsneezibas weetâs, finanzministrija, kà „Z. f. St. u. L." sino, issuhtischot eerednus, kuri usnemschot labibas daudsumu. Schinis deenâs kahds ministrijas eerednis atbrauzis ar scho noluhku Rigâ. Lai dabutu skaidras sinas, eerednis nepakaujotees uz tirgotaju teikumeem ween, bet pats apluhkojot labibas krahjumus. Par scho waldibas soli waram tik preezatees. (Skat. rakstu schinî pat numurâ „Kadèl maise palikuse tik dahrga?").

Amatneezibas mahzibas gimnasijàs, kà „R. W." no Peterburgas sino, eewedischot no nahkoscha skolas gada sahkot. Gimnasiju skoleneem mahzischot grahmatseeschanu, galdneezibu un dreimanu amatu. Skoleni paschi wareschot iswehletees, kursch amats wineem labaki patik.

Jauni nosazijumi par sobu ahrsteem tagad Wisaugstaki apstiprinati un tee „Wald. Wehstnesi" issinoti. Pehz scheem nosazijumeem personas, kuras eemahzas sobu ahrstu sinaschanas, pehz winu nolikteem eksameneem tapschot eedalitas diwâs schkirâs: a) dentistu un b) sobu ahrstu schkirâ. Dibinaschot ihpaschas skolas, kurâs sobu ahrsti wareschot sagatawotees. Skolas stahweschot sem eekschleetu ministrijas un sem medizinal-inspektora usraudsibas. Schahs skolas tikai ar weetejàs medizinal-waldes atlauju un sasinâ ar mahzibas apgabala kuratoru wareschot dibinat. Dibinatajeem skolas uz sawa rehkina buhschot jaustura. Par skolotajeem schahdâs mahzibas eestahdês wareschot buht tikai tahdas personas, kuras sasneeguschas mahzita wihra gradu un kuras medizinal-inspektors apstiprinaschot amatâ. Skolâ par mahzekleem wareschot eestahtees tahdi, kas pabeiguschi masakais wideju mahzibas eestahschu 6-klasu kursu, un mahzibas laiks tahdâs skolâs nolikts peezi semestri.

Pernawas polizija, kà „Postim." sino, apkihlajuse Schihdam Heidenreicham 56 barotus wehrschus, kurus tas gribejis suhtit uz Rigu. Leeta nemta ismekleschanâ, waj sweschem Schihdeem brihw tirgotees ar lopeem.

b) Original-sinojumi.

Wehstule no Zehsim. Zehsis manim lihgawina,
Zehsis pirku kumelinu,
Zehsis pirku kumelinu,
Lihgawinai gredsentinu.

Tà gan Latweeschu tauta dseed, kalnus un lejas trihzinadama, bet ne wisi, kas tà dseed, ari buhs redsejuschi romantisko apkahrtni. Zehsim koscho weidu dod tikai weza, sirmà Gauja ar saweem krasteem un eelejam. Schi ir ta pate Gauja, kuru muhsu sentschi redsejuschi un sawâs dseesmâs tik daili apdseedaja un kurâ senee deewi no swehtajeem osoleem mihligi noskatijàs. Kaut gan ari wehl tagad, kur senee deewi lihds ar saweem roblapaineem osoleem nosuduschi, tàpat wina nomet sawas ledus brunas un winas krasti puschkojas salâ krahsâ un isplahta patihkamu smarschu, tomèr wina wairs neburbuło pa gludajàm olam tik jautri, kà daschus gadu simtenus atpakal. Wina ir tik druhma un noslehpumu pilna un nemeerigi dsenà sarkano smilti schurp un turp, it kà gribedama nomasgat sarkano krahsu, jo winai ta isleekas it kà muhsu sentschu asinis, kas te senatnê pluhduschas. Un kà gan wina lai nesehrotos, jo wina tatschu, lihtschu lotschu tezedama, ir tautas behdas redsejuse un winas waimanas dsirdejuse. Ja winai buhtu waloda, tad gan wina stahstitu leelas leetas, wina buhtu pateesigakà wehsturneeze, bet:

„Ta nestahsta ne neeka
Bet tikai kluſu zeesch."

Tà ka Gauja mums neka nestahsta is Zehsu senatnes, tad mums jakeras pee wehstures, warbùt ka tur dabusim kahdas sinas, kas gan buhs masums pret to, ko firmà Gauja peeredsejuse.

1206. gadâ Rigas biskaps issuhtija biskapus pa wisu Liwoniju. Pirmais tahds atnahza Turaidâ — Alebrands, kursch usbuhweja Krimuldas basnizu. Kahds is wina paligeem, Daniels, nonahza Zehsts un daudz lauschu kristija. Zehsu eedsihwotaji senaki dsihwoja pee Wentas upes Kursemê, bet no tureenes tika no Kureem isdsihti un, atnahkuschi pee Latweescheem, apmetàs pee Gaujas dsihwot. No Wentas upes gan laikam ari buhs zehlees Zehsu pilsehtas Wahzu nosaukums — Wenden. Biskapam Albertam patika romantiskà Zehsu apkahrtne un tadèl winsch 1207. g. lika pili usbuhwet.

Kristigajeem Liwonijâ bij daudz launuma jaiszeesch, jo wini dsihwoja starp paganeem, kuru mehrkis bija, kristigo tizibu no Liwonijas isnihdet. Rigas garidsneeki nolehma suhtit wehstneschus pee Plestawas knasa, lai masakais ar winu nolihgtu meeru. Leetas ieweschanu ustizeja Rudolfam.

Wehstneschi tuwojàs Zehsim, kad atnahza neskaitams pulks Igaunu un aplenza Zehsis. Rudolfs ar pawadoneem tik ko spehja pili glahbtees. Igauni zihnijàs ar Bertolda bruneneekeem un Zehsneekeem trihs deenas pee pils, kur tajâ laikâ wisi bruneneeki ar weenkahrschajeem lautineem kopâ dsihwoja. Daudz Igaunu krita kautinâ, bet ari kristigee wis ihsti sweiki neisgahja. Igauni sanesa leelus sahrtus malkas un tos aisdedsinaja, lai pili nodedsinatu; sawilka is mescha kokus ar wisàm saknem un pina bulwerki, aiz kura paslehpuschees wini duhschigi ween zihnijàs. Wini droschi ween buhtu leelu postu isdarijuschi, ja treschâ deenâ behdigà wehsts nebuhtu Rigu sasneegusc. Tuhlin zeturtâ deenâ Ridseneeki sapulzejàs un nonahza lihds Siguldai (agraki saukta Sigewald). Igauni, dabujuschi dsirdet, ka Zehsneekeem nahk jauni spehki paligâ, atstahja pili un, pahrgahjuschi Gauju, tuwojàs Bewerinai.

Zehsu pilsehta tika usbuhweta 1224. gadâ no otrà ordena meistera Wolkwina. Stiprà Zehsu pils tika 1577. gadâ no Kreewu zara Iwana Breesmigà apsehsta un no bruneneeka Boissmana ar bissahlem gaisâ ussperta.

Wehl tagad atlikuscho pilsdrupu apkahrtmèrs, muhru beesums, augstee torni un welwes leezina par seno pils stiprumu. Schos no laika soba sadrupotos muhrus usskatot, schaujas Rugena wahrdi prahtâ:

„Ko palidz lepnas pilis, winas fargi,
Ja Deews tas Kungs uz winàm raugas bahrgi."

Silamalas Vaivariņš.

No Gaujenes. Jau wairak reisas laikrakstòs aisrahdits, ka naw labi, ja sweschus zilwekus zelâ usnem pawest. Tà ari pagahjuschâ nedelâ Auglenes rentineeks, no Zehsim uz mahjam braukdams, pee Mescha kroga usnehmis 2 sweschus zilwekus, kuri luhguschees, lai winus pawedot lihds Gaujenes meschakunga mahjai. Zilweks, neko launa nedomadams, sazijis, lai sehschotees eekschâ. Weenu wersti no mescha kunga mahjas, meschâ sweens no scheem ischahwis 2 reisas ar rewolweri uz wedeju. Pirmà lode kehruse galwâ, otrà pahrskrehjuse pahr plezu. Bet wedejs wehl palizis pilnigi pee samanas. Pehz tam saschauto ismetuschi no rateem ahrâ un tad sahkuschi kabatas pahrmeklet. Kabatâs wini atraduschi 2 pulkstenus (weens no scheem bijis gluschi jauns, kuru winsch preeksch otra wedis) un 150 kap. naudas. Ratòs winam bijuschas sapirktas mantas par 8 rbl., ar kuràm tad gribejuschi lihds ar sirgu lapâs laistees. Bet te par laimi brauzis kahds arestantu wedejs preti, no kura blehschi sabihjuschees un mantas lihds panemdami, eebehguschi meschâ. Saschautais tizis uz Lejasmuischu aiswests, kur dakteri lodi no galwas iswilkuschi. Esot masa zeriba uz isweseloschanos. Kà dsirdams, tad ari wedejam bijis rewolweris klaht, bet tani azumirkli pawisam aismirsis, to isleetot. Zvirgzdiņš.

Wehl no Gaujenes. Otròs wasaras swehtkòs tika Gaujenes walsts namâ, sem skolotaja K. J. kga wadibas, isrihkots konzerts lihds ar weesigu wakaru. Par pascha konzerta isdoschanos japeemin, ka wisas dseesmas tika apmeerinoschi nodseedatas. Eenemts tika kahdi 30 rbl., atskaitot isdewumus, kuri nolemti bibliotekai par labu. —ş.

No Walmeeras. Zeturtdeen, 13. junijâ, pee pilsehtas Gaujâ swejojot, nejauschi usgahja wihreescha lihki. Meesas no ilgas stahweschanas uhdenì bij pawisam maitajuschàs, gihmis bij kluwis nepasihstams un weena roka bij atschkihrusès no rumpja. No klahtesoschàm wehrselem un ahdas taschas nelaimigo slihkoni pasina par preeksch kahdeem $2^{1}/_{2}$ gadeem peepeschi bes pehdam pasuduscho schejeenes sedleneeku P. Nelaikis, kursch bijis labs Trimpus draugs, kà domajams, buhs nakti dsehrumâ no krasta Gaujâ eekritis un tur scho behdigo galu dabujis. Wairak kà diwus gadus Gaujas dsestròs wilnòs isdusejees, nelaimigais aisgahjejs tapa otrâ deenâ atdots semes mahtes glabaschanâ. — No 12. junija sche Walmeerâ top dots Kreewu walodas kurss, kur nem dalibu kahdi 50 laukskolotaji, zensigi puhledamees, peeteekoschi peesawinatees walsts walodu, lai waretu schinî walodâ jaunai paaudsei dot peenahzigo attihstibu. — Jahnu deenâ schejeenes Latweeschu beedriba isrihkos leelu konzertu, pee kura peedalisees ari wairaki apkahrtnes dseedataju kori, tà ka pawisam buhschot wairak nekà sints dseedataju. Daudz laimes uz sekmigu isdoschanos, skandinajot muhsu jaukàs tautas dseesmas. — Muhsu pilsehtâzir Wahzu walodas leetoschana leelâ zeenâ, kà reti kur. Laba dala pilsehtâ mihtoscho Latweeschu jaunektu runà gandrìs weenigi tikai wahzisku, neween gimenes dsihwê un wispahrigâ satiksmê, bet beeschi pat ari Latweeschu beedribas isrihkojumòs. Zaur zaurim nemot, gan schee, sweschas walodas zeenitaji, ir wisi pa leelakai dalai pahrgudri, uspuhtuschees, weeglini wihreli, kas aisleedz sawu sentschu walodu un tautibu. Lasitajs brihnisees, ka ari sche, sen pasihstamâ Latweeschu mitekli, schinìs laikòs wehl tik daudz „kahrklu" un „skalu Wahzeeschu". Kà zerams, tad gan schahs noklihduschàs awis drihsi atgreesisees atpakal pee sawas tautas mahmulinas. Schee bismanu laiku zeenitaji gan wis nelasa ne „Mahjas Weesi, ne zitus Latw. laikrakstus, tadèl luhdsu tauteeti, Walmeereeti, kas schahs rindinas lasis, winu saturu ispaust, lai noalojuschees atgreestos, jo tas gan buhs preeksch tam weenigais lihdseklis. Vaironis.

No Golgowskas. Schejeenes weetneeku pulks bija jau wairak reises sapulzejees walsts mahjâ, apspreest par jaunàs skolas buhwi. Teescham noschehlojami, ka wini sawus zelus weltigi mehroja, jo wini isschkihràs diwâs dalâs, weeni gribeja, otri ne, lai nu gan pateesibâ skola ir nepeezeeschami wajadsiga, tapèz ka tagadejà walsts skola ir ar walsts mahju sem weena jumta. Wajadsigàs skolas telpas sche ir masas. Bet it nejauschi, kà isschkihrejs, nahza paligâ jaunais muischas ihpaschneeks, barons von Mengel kgs, dahwadams balkus par welti un wajadsigo weetu preeksch skolas nama. Tà tad nu ari nepeekriteji atsina, ka ir pareisi, skolu buhwet. Sirsniga pateiziba muischas ihpaschneekam, kas ar sawu zilweku mihlestibu ir muhsu walsts lozekkus greesis uz pareisu zelu. Skolas buhwi isdewa wairaksolischanâ, kuru sanehma namdaris Kalninsch, no ahrwalsts, apnemdamees wisu buhwes darbu atdot gatawu. Pats muhrneeks nebuhdams, winsch muhra darbu atdewa zitam. Bet fundamente it nepareisi teek grahwja weidâ israkta slihpa, lai gan tai wajadseja buht taisni semê eeraktai. Walsts waldei buhtu koti eeteizams, ka ta liktu scho wainu pahrlabot. —lv . . .

No Nurmuischeem. Tagad sche alasch top pahrrunats jautajums par nabagu nama buhwi. Daschi faimneeki sahk wairak un wairak eeskatit pagasta nabagu nama wajadsibu, jo zaur wina usbuhwi daudz desmitu puhru paliktu magasinê, kuri tagad par pagasta nabagu apkopschanu top isdoti. — Neilgi atpakal schejeenes St. muischas pahrwaldneeks W. R. aislaidees lapâs, mekledams sawu laimi jaunajâ pasaulê — Amerikâ, pee kam ari naw aismirsis no sawa maises tehwa, St. muischas ihpaschneeka, barona v. F., peeminas lihds panemt. No pehdejà, t. i. no sawa maises tehwa, laikam gribedams, lai tas winu tik ahtri neaismirst, bet patura dsihwâ atminâ, winsch kà peeminu panehmis wairak tuhkstoschu rublu, kurus eenehmis, Rigâ brandwinu pahrdodams. No saweem draugeem un pasihstameem W. R. ari netaps tik ahtri

aismirsts, jo lapâs laisdamees, winsch aismirsis teem sawus paradus samaksat. —za —rs.

c) **Baltijas notikumi.**

Widsemes gubernatora kungs isgahjuscho swehtdeen agri aisbrauza uz Terbatu, kur notika Igaunu dseedamee swehtki.

Lihgo dseesmas. Pa Jahneem gan daudz Lihgo dseesmas atskanès pa Latwiju; tadèk koru dirigentus daru usmanigus uz kluhdam, kahdas wehl naw pahrlabotas Lihgo dseesmâs, kas atrodas Musikas komisijas isdewuma I. burtnizâ. Lihgo dseesmai Nr. 4 (pant. 6 un 7) reprisas ir leekas, atkahrtojums newajadsigs. 2., 3. un 6. numureem uz gala takteem truhkst wolta-sihmes (issauzeens „Lihgo!" pantu galôs jadseed pa weenai reisai); 10. un 11. panta 3. takti soprans uz wahrda „Lihgo!" augsto g war isturet nahkoscho takti zauri, lihdz tai weetai, kur I. tenors usnem pusnotês augsto g.

Wiegneru Ernests.

Dubultòs, kà „R. W." dsirdejis, drihsumâ atbraukschot Tschinisselli zirks, te isrihkodams kahdas israhdes.

No Ikschkiles „B. W." sino, ka Italijas konsuls Kamarin kgs rentejis no Rigas pilsehtas waldes wisu Berkawas meschu, 33 puhrweetas leelu, kà ari Ikschkiles salu. Schinì meschâ winsch eetaisijis dahrsu, kurâ salaisti daschadi swehri, kà: stirnas, saki, irschi un lapsas. Sehta dahrsam taisita no 10 pehdu gareem meeteem.

Krimuldas Jaunajâ muischâ, kà „D. Z." sino, isgahjuscho swehtdeen sibins eespehris kahdas semneeku mahjas klehtì, kas nodeguse lihdz pamatam.

Generaladjutants v. Richters, Keisariskà wirskorteka preekschneeks, kà „Z. f. St. u. L." sino, aisbrauzis uz sawu Rikteres muischu.

Par Mehtras-Gaujas-Daugawas saweenoschanu zaur kanalu grafs Fr. Bergs isstrahdajis garaku aprehkinu un pahrskatu, kas nodrukats „Balt. Wochenschr." Sawâ rakstâ winsch luhko peerahdit, ka scho upju saweenoschana nebuhtu nemaz gruhta un atnestu daudz labuma.

Spitalibas sehrgas dseedinaschana Wilandê ar profesora Kocha tuberkulinu, kà „D.-Z." sino, teekot labàm sekmem turpinata. Tagad teekot kahdi 16 spitaligee ar schahm sahlem dseedinati. Dr. Schwarzs atkal atlaidis weenu slimneeku kà pilnigi isahrstetu.

Jelgawas sirgu tirgus, kà „R. Tgbl." sino, jau pirmajâ deenâ bijis it rosigs. Sirgu pirzeji sanahkuschi no Pruhsijas, Anglijas un Danijas, kuri par sirgeem maksajuschi it augstas zenas.

Jelgawas Latw. Beedribas Rakstneezibas Nodaļas sapulze 7. junijâ. Tautas gara-mantas bija eesuhtijuschi schahdi krahjeji: Teodors Ragowskis (Baukâ): tautas dseesmas, Rosentalu Pahwulis (Ehdolê): a) 150 tautas dseesmas, b) Keweles, Behnes, Kruhschkalnes, Wez-Auzes, Wihtinu un Jaun-Auzes pagastu mahju wahrdus; Pukischu Frizis (Kandawâ): 14 tautas dseesmas, 1 teiku, wihwelu, kaulu un azu wahrdus; Strautmanu Schanis (Kalnamuischâ): a) mahnu un eeraschu atleekas, b) 2 teikas, c) rotalu; P. Iklaws (Greenwaldê): a) putnu nosaukumus, b) wahrdnizu un parumas, c) mahnus; Sarschantu Krischus (Blihdenê): teiku — Musejai dahwaja: Stokets, stud. jur.: 2 monetas; Degis (Jelgawâ): 2 monetas; Klintneeku Ernests (Rumbeneekôs): 3 wara monetas un 1 sudraba (masu) saktu. — Bibliotekai dahwaja: Sieslacka drukatawa: „Raibs zelojums" pehz Fr. Reutera „Die Reise nach Belgien", latwiski no Nepasihstamà; „Deenas Lapas" redakzija: „Deenas Lapas" III. peelikumu par Latw. dsihwi, walodu un eerascham. Sapulzei nahzàs pahrrunat par jaunisdodamo rakstu krahjumu, kuru nodewa rakstôs eespeeschanai A. Reinbergam. Pahrspreeschot par maksu, kahda buhtu nemama rakstu krahjumu pahrdodot, sapulzes leelakà daka it pareisi atsina, ka populari isdewumi raidami tautâ, zik lehti ween eespehjams, — tikai tad waram zeret, ka kreetnas grahmatas isplatisees kaudis un lasischanas griba wairak modisees. Tà tad beidsot weenojàs sekoschi: ja jaunais rakstu krahjums buhtu 5 eespeestu lokschnu beesa, tad zena noleekama à 20 kap., ja lihdz 7 lokšnem — 25 kap. Rakstu krahjumam jabùt lihdz 30. augustam gatawam. — Nahkoschu sapulzi nolika pehz brihwdeenam uz 18. augustu, pulksten 2 pehz pusdeenas. (T.)

Behnes ihpaschneeks F. v. Birkenstedts no Kursemes gubernas waldes dabujis atkauju, Behnê katru treschdeenu noturet nedelas tirgu.

Leepajâ, kà „Lib. Ztg." sino, nonahwejees tureenes friseera paligs Ahls, eenemdams arseniku.

Igaunu IV. wispahrejee dseed. swehtki eesahkàs Terbatâ 15. junijâ. Swehtki atklahti plkst. 10 ar deewkalpojumu pareistizigo basnizâ. Wehlak notureja luteranu deewkalpojumu, milsigam kauschu pulkam peedalotees. Ap plkst. 1 bija swehtku gahjeens uz rahtusi. Gahjeenâ atraduschees kahdi 80 karogi, 20 orkestri un wairak nekà 2000 zilweku, gehrbuschees tautiskôs apgehrbôs. Swehtki isdewuschees katrâ sinâ loti teizami.

d) **No zitàm Kreewijas pusem.**

Keisaru Majestates swehtdeen, 16. junijâ, ar Keisariskàm Augstibam Leelknaseem Georgu un Alekseju Aleksandrowitschu un Leelknasi Kseniju no Peterburgas aisbrauza uz Somijas klinschu salam.

Par Keisariskàs Augstibas Leelknasa Tronamantneeka zelojumu pa telegrafu peenahkuschas schahdas sinas:

Peterburgâ, 16. jun. Pehz waldibas sinojuma Keisariskà Augstiba Leelknasa Tronamantneeks wakar pehz pusdeenas sweiks nobrauzis Nertschinskà. Keisariska Augstibu Wina zelojumâ eedsihwotaji wisur sanehmuschi leelam gawilem. Augstais Zelotajs schodeen zelu turpinaja uz Urulgas selta raktuwem.

Keisariskà Augstiba Leelknasa Wladimirs ar laulatu draudseni isgahjuscho zeturtdeen atbrauza Maskawâ un ar Keisariskàm Augstibam Leelknasi. Sergiju un laulato draudseni apmekleja Frantschu isstahdi.

Peterburga. Eewehrojot panahkumus, kahdus nesen dibinatas sahtibas beedribas eeguwuschas, drihsâ laikâ sanahkschot eewehrojamako komunalweetneeku un ahrstu kongress, apspreest daschadus jautajumus, kas sihmejas uz zihnu pret alkoholismu, pehz weetejàm wajadsibam. Kongresa programa esot schahda: 1) Raschojumi un dsehreeni, kurôs naw spirta, bet kuri war deret par lihdsekleem, zihnâ pret schuhposchanas sehrgu; 2) schuhposchanas sehrgas masinaschana zaur audsinaschanu, populareem preekschlasijumeem u. t. t.; 3) schuhpu dseedinaschanas eestahdes un dseedinaschanas metodes; 4) labakàs metodes, kà komunalos spehkus peedabut pee zihnas pret schuhposchanu, un 5) kas buhtu darams, lai alus leetoschanu masinatu u. t. t.

Barons Alfons Rotschilds, kà is Peterburgas sino, schinìs deenâs is Parises eeradischotees Kronstatê. Winsch esot nodomajis apmeklet ari Frantschu isstahdi Maskawâ.

Amerikas rudsu prowes, kà is Peterburgas sino, tika scho pirmdeen rahditas tureenes birschâ. Amerikas rudsi isnahkot par rubli lehtaki nekà Kreewu rudsi, kaut gan ne-esot noleedsams, ka tee labuma sinâ esot wahjaki par Kreewijas rudseem.

Par Kreewu labibas krahjumeem runadama, „Now. Wr." saka, ka Kreewijai esot wehl leeli labibas krahjumi; augstàs zenas zehluschàs zaur nelabo gaidamo raschu, kà ari zaur labibas tirgotaju pelnas kahribu.

600 pudi selta 6. junijâ pa Warschawas dselszeku no ahrsemem atwesti Peterburgâ.

Okniste (Kaunas gub.) wasaras swehtku sestdeenas naktì gandrìs pawisam nodeguse. Wairak nekà 3000 zilweki palikuschi bez pajumta. Ari wairaki behrni leesmâs dabujuschi galu. Daudz kaudis tà ismisuschi, ka saudejuschi prahtu.

Kasanâ, 15. junijâ. Uz weetejà gubernatora pamudinajumu schejeenes birschas tirgoni sanahza kopâ, lai apspreestu, kas darams, lai semneekus waretu pabalstit neisdewigas plaujas atgadijumâ, kahda ir paredsama. Wini nospreeda, lasit labprahtigas dahwanas, lihdz semstei no waldibas kapitala top atlauts aisnehmums. Birschas komitejas presidents dahwinaja 2000 pudus miltu, wairak labibas tirgotaji aisdewa tuhlin 10,000 rbl. labibas sapirkschanai. Uz 27. junija aprinka semste sapulzesees un 4. julijâ gubernas semste taps sasaukta, lai apspreestu, kahdi soli sperami, lai eedsihwotajus apgahdatu ar maisi un sehklu.

Sibirijas mehris, kà „Now." sino, iszehlees pee sirgeem Kurskâ. Sperti sparigi soli, lai sehrga tahlak neisplatitos.

Sewastopoles nabageem Keisareenes Majestate dahwajuse 1500 rbl.

No Rigas.

Justizministris N. A. Manaseïna kgs scho otrdeenas rihtu atbrauza Rigâ

Rigas Latw. Beedribas Sinibu Komisijas ahrkahrteja sapulze tika notureta scho treschdeen un zeturtdeen Rigas Latw. Beedribas namâ. Sapulzi atklahdams, Sinibu Komisijas preekschneeks A. Webers wispirms ar atsinibu peemineja, ka schogad beedri un weesi eeraduschees uz sapulzi tik leelâ mehrâ, kà tas ilgi ne-esot peedsihwots. Ta esot jauka leeziba par to, ka Sinibu Komisija arweenu wairak modinot intresi pee tautas dehleem. Tad preekschneeks schehlu sirdi peemineja kahdu zentigu tautas dehlu, adwokatu J. Sakiti, kas nahwê no mums schkihrees. Sapulze pagodinaja nelaika peeminu, pazeldamàs no sawàm weetam. Kad pehrnajà gada ahrkahrtejàs sapulzes protokols bija nolasits un peenemts, tad pahrgahja uz deenas kahrtibu. Preekschneeks pasinoja, ka starp ziteem peeteikti schahdi garaki preekschnesumi: D. Pelzs (Kaschoka Dahwis) — „Muhsu rakstu waloda un muhsu tehwu waloda"; Kaudsites Matifs — „Sinojums par Latw. beletristiku"; J. Lautenbachs — „Par jupi"; A. Kalninsch — „Sinojumas par Latw. walodâ isnahkuschàm sinibu grahmatam"; J. Kalninsch — „Par Latw. wahrdu semasiologiju" (wahrdu nosihmju mainu); P. Laubergs — „Kà kauschu isglihtiba weizinama?"; T. Seiffert — „Sinojums par Latw. laikrakstu beletristiku" un Fr. Karkluwalks — „Par Lihbeescheem." Pats preekschneeks, A. Webera kgs, wehl sinoja, ka nodomajis, ja tik laiks to atlauschot, preekschâ nest sinojumu „Par jaunakàm teorijam no Areeschu tautu pirmdsimtenes. — Pehz pirmàs deenas gruhteem darbeem, wakarâ tiklab beedri, kà ari weesi sapulzejàs pee kopiga meelasta, kur jautri sarunadamees tukschoja daschu alus kausu uz Latwju tautas labklahjibu. Nahkoschâ deenâ tika darbi atkal turpinati. Wakarâ beedribâ bija isrihkots dseesmu wakars, kur patihkami wareja atpuhstees no gruhteem deenas darbeem, klausotees jaukâs dseesmu skanâs. Plaschakas sinas par scho ahrkahrtejo sapulzi pasneegsim turpmak.

Par Latw. teatra kapelmeistaru Rigas Latw. teatra komisija scho otrdeen peenehma J. Osol kgu, kas Peterburgas Keisariskâ konserwatorijâ kursu beidsis. Osola kgs lihdz ar to eezelts ari par Rigas Latweeschu Dseed. beedribas kora wadoni, B. Lubbau kga weetâ.

Pahrdaugawas Latw. labd. beedriba, kà sludinajumòs redsams, isrihkos 23. junijâ Mangalmuischas jaukà parkâ „Lihgo swehtkus", kur Mangaleeschu jaukts koris uswedìs Schillera pulkstena dseesmu ar musikas pawadischanu. Dseedatajas dahmas buhschot tautiskôs apgehrbôs. Eewehrojot kora wadona, skolotaja Osolin kga, puhlinus pee kora sastahdischanas, kas ir pirmais Mangaleeschôs un sastàw is kahdàm 60 dseedatajam un dseedatajeem un sewischki tos puhlinus, eemahzot tik swarigu gabalu, kà pulkstena dseesma, ir wehlejams, ka publika schi jaunà kora zentibu ari atlihdsinatu, swehtkus papilnam apmekledama, kuri teescham apsola, buht jauki un patihkami „Lihgo swehtki". Kads Ridzeneeks.

Seeweeschu Kreewu walodas kursi tika atwehrti scho pirmdeen, Rigas pilsehtas elementarskolu namâ Todlebena bulwarî.

Baku poteschana bez maksas lihdz turpmakam nosazijumeem, kà weselibas apsardsibas komisija sino, taps isdarita sekoschâs weetâs:

1) Eekschrigâ: Pirmdeenâs un zeturtdeenâs no plkst. 12—1 un no 4—5 pehz pusd., Kemerejas eelâ sem Nr. 10, glahbschanas eestahdê.

2) Peterburgas Ahrrigâ: Pirmdeenâs no plkst. 1—2 pehz pusd., Peterburgas Ahrrigas 2. eezirkna pahrwaldê, uz Mateusa un Brunneeku eelu stuhra. Otrdeenâs no plkst. 1—2 pehz pusd. glahbschanas eestahdê, Peterfalas eelâ sem Nr. 15. Treschdeenâs no plkst. 11—12½ pusd. Aleksandra augstumôs, Pawasaras beedribas telpâs, Tiltu eelâ sem Nr. 31. Zeturtdeenâs no plkst. 1—2 pehz pusd. Peterburgas Ahrrigas 1. eezirkna pahrwaldê, Dsirnawu eelâ sem Nr. 23.

3) Maskawas Ahrrigâ: Pirmdeenâs un zeturtdeenâs no plkst. 1—3 pehz pusd. glahbschanas eestahdê, Maskawas eelâ sem Nr. 74. Otrdeenâs un peektdeenâs no plkst. 2—3 pehz pusd. Ahdminu eelâ, namâ sem Nr. 5.

4) Jelgawas Ahrrigâ: Pirmdeenâs no plkst. 2—4 pehz pusd. leelâ Lehgeru eelâ sem Nr. 57, friseera weikalâ; no plkst. 5—6 pehz pusd. Jonatana beedribâ, Slokas eelâ sem Nr. 17. Otrdeenâs no plkst. 2—4 pehz pusd. polizijas namâ, glahbschanas eestahdê uz Trihsweenibas un Kugu eelu stuhra. Treschdeenâs no plkst. 2—4 pehz pusd. Tornakalna palidsibas beedribâ, Grollmana namâ, uz Jelgawas schosejas Nr. 13.

Preeksch nepeeauguschu nodseedsneeku laboschanos patwerstmes un semkopibas kolonijas dibinaschanas pilsehtas weetneeki atwehlejuschi 1000 r. leelu pabalstu 1891. un 1892. g.

Ilgezeemâ turpmak tiks eetaisits tirgus, kuram no luhkam pilsehtas walde nolehmuse nopirkt par 3600 rbl. Lomanim peederigo gruntsgabalu.

Mihlgrahwja dselszeka saru linijas buhwei uz Andreja salu pilsehtas weetneeki sawâ pehdejâ sapulzê atwehlejuschi 12,900 rbl. uz elewatora aisnehmuma konto.

Rigas apkahrtnê, kà „D.-Z." sino, daschâs weetâs meschi aisdeguschees.

Uz Rigas-Pleskawas dselszeka, sahkot no Jahnu deenas, ees ekstra brauzeeni katru swehtdeenu starp Rigu un Siguldu. No Rigas (pee Aleksandra wahrteem) isbrauks plkst. 9, 35 min. rihtâ un no Siguldas brauks atpakal (lihdz Aleksandra wahrteem) plkst. 9, 28 min. rihtâ.

Matilda Irbit dabujuse atkauju, uz Daugawas tirgus atwèrt grahmatu un rakstamu leetu pahrdotawu.

Kahda kundze scho pirmdeen polizijai sinojuse, ka diwi zilweki, kuri pee winas weesojuschees, winai nosaguschi 4500 rbl. Kà „Z. f. St. u. L." sino, tad pee minetàs sahdsibas usdewejas paschas wehlak polizija atraduse winas swahrkôs eeschuhtus 2000 r. Kundze wehlak atsinusès, ka scho sahdsibas sinojumu pate tihschi isdomajuse. Bet kadèk wina gribejuse diwus newainigus zilwekus par sahdsibu apwainot, tas naw isprotams.

Norahdam zeen. lasitajus uz garo jautribu rahditaju. Domajams, ka katram buhs eespehjams, Lihgo swehtkus pawadit tà, kà to sirds tik wehlas.

Deenas pawehle Rigas pilsehtas polizijai. Braukdams zaur pilsehtu esmu eewehrojis, ka Maskawas eela, netahlu no dselsz tilta, Gertrudes eela Peterburgas Ahrrigas 1. eezirkna nowadâ un Dinaburgas eela netop peenahzigi tihritas; Dinaburgas eelâ is nameem Nr. 42 un 43 top rinstelês isleeti netihrumi, kas tek gar eelas malu tahlak. Usdodu pristawu kungeem bez kaweschanas schahdas nekahrtibas nowèrst. — Usdodu eezirknu pristawu kungeem usmeklet pee Rigas kalpotaju oklada peerakstito Jahni Meschgaili (alias Sakaiskalns) par kura pasuschanu wina seewa, kura peemahjo Trihsweenibas eelâ sem Nr. 3, polizijai sinojusi. To usmeklejot, wina adrese usdodama manâ kanzlejâ 5 deenu laikâ. — Atteezotees uz Otto Geijera luhgumu, kursch peemahjo Bruneeku eelâ, namâ Nr. 45 — usdodu eezirknu pristawu kungeem usmeklet wina jau no 10. junija pasuduscho 30 g. wezu seewu Amaliju un winas adresi usdot manâ kanzlejâ 5 deenu laikâ. — Atteezotees uz Aleksandras Legsdinas luhgumu, kura peemahjo Bekeru eelâ sem Nr. 12, usdodu eezirknu pristawu kungeem usmeklet pee Majoru draudses peerakstito luhdsejas wihru Mikeli Legsdinu 24 gadus wezu un to atrodot wina adresi usdot manâ kanzlejâ 7 deenu laikâ.

Nelaimes atgadijums zaur neusmanigu braukschanu. 14. junijâ Stritzka alus bruhscha kalps, semneeks Anzis Saka zaur neusmanigu braukschanu gar Daugawas malu sabrauzis tur eesnauduscho strahdneeku Augustu Timpertu, kuram kahja tapusi pahrlausta. Eewainotais nowests slimnizâ.

Peepescha nahwe. Naktì uz 14. junija Reweles eelâ sem Nr. 78 Pruhsijas pawalstneeks Kahrlis Fischers peepeschi nomiris. Lihkis nodots ismekleschanas kambarim dehk nahwes zehlona ispehtischanas.

Atrasts lihkis. 14. junijâ, netahlu no Jumprawu salas tapa iswilkts 14 g. wezà sehna Wladimira Waldowska lihkis — kà leezineeki isteiza, tad wakaru preeksch tam, sehns upê masgadamees, noslihzis.

Paschnahwiba. 15. junijâ, Walmeeras eelâ sem Nr. 33 Pruhsijas pawalstneeks Alberts Winters sewi nogalinajees, sawâ dsihwoklî pakahrdamees. Paschnahwibas zehlons naw isskaidrojees, lihkis nodots dehk isuneklesschanas.

Laupischanas mehginajums. Isits Trofimows, kursch muischâ uz wezàs Lehgeru eelas saderejis par kalpu, sinoja polizijai, ka winam 16. junijâ, kur tas brauzis pa Kalnazeema zelu, usbrukuschi 3 laundari, gribedami to aplaupit. Weenu is wineem kalps pasinis. Leeta top turpinata likumigâ zelâ.

Eewainoschana. 17. junijâ, uz Wehjsaku salas, Zelinska dsehreenu pahrdotawâ sapulzejuschos semneeku starpâ iszehlàs kauschanas, pee kam Jahnis Schiglo ar nasi galwâ un sahnds tapis eewainots. Eewainotais nowests slimnizâ.

Nahwes atgadijums. 17. junijâ netahlu no Bronikewa salas, semneeks Antons Schablowskis Daugawâ masgadamees eekluwis dselmê, kur tas noslihzis. Lihki gan drihsi pehz tam iswilkuschi, bet no sihmem bijis redsams, ka tas jaw pilnigi miris.

Notikumi juhrmalâ.

Ugunsgrehks. 14. junijâ ap pulksten 2 pehz pusdeenas Majorôs, Jaun-eelâ sem Nr. 3, schkuhni uz Ulricha Lukasa platscha iszehlàs uguns. Mahjas eedsihwotaji un peesteiguschees ugunsdsehseji uguni drihz apdsehsa, pee kam tikai jumts un daschas seenu dalas sadega. Saudejums maz eewehrojams. Ehka bij apdroschinata. (R. P. P. A.)

Kugneeziba.

Sinas par „Austras" kugeem. 3-mastu schoners „Aurora", kapt. S. Lasis, no Rigas ar koku lahdinu, sestdeen, 15. junijâ, eebrauzis Gentê (Belgijâ).

Lihdz 21. junijam Rigâ atnahkuschi 746 kugi un isgahjuschi 708 kugi.

Kustonu apsardsiba.

Warschu mozitajeem par eewehroschanu. Tagad atkal peenahzis laiks, kur tà dehwetee „warschu medneeki" lino gar dihkeem un purweem, te pastrahdadami sawu negehlibu. Neschehligais warschu medneeks pa leelakai dakai nabaga kustonischam nogreesch pakalgubschas un tad otro, wehl dsihwo pusi, eesweesch atpakal uhdenî. Ta ir breesmiga negehliba, kas teek padarita pee mehma kustonischa. Eewehrojot to, ka wardei loti sihksta dsihwiba, ta nobeidsas gausi, breesmigas sahpes zeesdama. Schahdu nedarbu newar deesgan nosodit. Weenigais lihdzeklis buhtu, ja par katru atgadijumu tiktu pasinots. Bet it sewischki muhsu kustonu apsardsibas beedribu lozekleem peenahkas poliziju un teesu eestahdes darit usmanigus uz schahdu kustonu mozischanu. Tomèr par wisàm leetam wezakeem saweem behrneem jau no paschas masatnes japeekodina un tee jaeeradina kustonus nemozit. —uls.

Jf muhsu weesigàs sadsihwes.

„Rigas Latw. beedriba."

Swehtdeen, 23. jun., plkst. 1/2 10 rihtâ: Jsbraukums sakumôs uf Doles pilsmuischu ar twaikoni „Dahlen" un peeseetàm laiwam.

„Peterburgas Ahrr. Dseed. beedr."

T. p. d., pulksten 7 rihtâ ar sewischku brauzeenu isbrauks sakumôs lihds Stukmaneem un no tureenes ar laiwam lejup pa Daugawu lihds Koknesei. Pehz tam Koknesê, Pehrses lihzi: Lihgo swehtki.

„Jonatana beedriba."

T. p. d., plkst. 6 wak.: Jahnu balle.

„Pawasara beedriba."

T. p. d., plkst. 6 wak.: Jahnu balle.

„Rigas Palihds. beedriba."

T. p. d., plkst. 3 p. p., Maskawas dahrsâ: Sakumu swehtki.

„Rigas Seedona pal. beedr."

Jahna deenâ, 24. junijâ, plkst. 9 r., ar kugi un laiwam isbrauks sakumôs uf Strasdu muischu, Pitlaw kga parkâ.

„Pahrdaugawas Latw. labd. beedr."

Jahnu wakarâ, plkst. 2 p. p., isbrauks uf Mangalu muischas jauko parku, kur Mangalu jaukts koris uswedis Schillera pulkstena dseesmu. Pehz ta „Lihgo swehtki".

„Katrindambja pal. beedr."

Jahnu deenâ, 24. junijâ isbrauks sakumôs uf Ikschkili.

„Zeribàs beedriba" (Altonawâ).

Swehtdeen, 23. jun., plkst. 5 p. p.: Lihgo wakars.

„Pahrdaugawas amatn. pal. beedr."

Swehtdeen, 23. jun., plkst. 10 r.: Jsbraukums sakumôs ar twaikoni „Katarina" uf Kalnazeemu.

„Katrindambja Dseed. beedr." un „Rigas daikrahsotaju pal. beedr."

T. p. d., pulksten 3 p. p.: kopiga Lihgo swehtku swineschana Aleksandra parkâ.

„Tornakalna Latw. beedr."

T. p. d., plkst. 2 p. p. isees sakumôs Meij kunga dahrsâ, 4. werstê no Rigas.

„Rigas suhrmanu pal. beedr."

Jahnu deenâ, 24. jun., plkst. 1 p. p., isees sakumôs uf Aleksandra dahrsu.

Walejas wehstules.

Aug. Leelg. — G. Pr. Sinas no Juhsu apgabala mums buhs mihlas — gaidisim.
Fr. E. — B. Cesuhtitais rebuss neder nodrukaschanai.
D. Fr. — K. Rotala sawâ laikâ jau ir nodrukata „Mahjas Weesa" Peelikumâ.
Sw. T. — Kr. Nahkoschâ numurâ.
Ud. S. — M. Uf apsolito stahstu un ziteem raksteem gaidisim.
A. B. — D. Mums naw sinams. Red.

Deewkalpojumi.

Swehtdeen, 23. junijâ 1891. g.

Jahna basnizâ	pulksten	9	mahzitajs	Weyrichs.
„ „	„	2	„	Bernewitz.
Gertrudes basnizâ	„	1/2 10	„	A. Walters.
Jesus basnizâ	„	2	„	Bergmanns.
Martin basnizâ	„	9	„	Taube.
Trihsweenibas basn.	„	1/2 9	„	Fromms.
Pawila basnizâ	„	1/2 9	„	C. Walters.
Lutera basnizâ	„	1/2 9	„	Paukschens.

Jahnu deenâ, 24. junijâ 1891. g.

Jahna basnizâ	pulksten	9	mahzitajs	Weyrichs.
Gertrudes basnizâ	„	1/2 2	„	A. Walters.
Jesus basnizâ	„	10	„	Josephi.
Martin basnizâ	„	9	„	Taube.
Pahwila basnizâ	„	1/2 9	„	C. Walters.
Lutera basnizâ	„	1/2 9	„	Paukschens.

No ahrsemem.

Wahzija. No Berlines atnahkuschas sinas, ka starp iszelotajeem, it sewischki if Kreewijas Polijas, plosotees baku sehrga. Waldiba spehruse nopeetnus solus, lai sehrgu aprobeschotu. Sehrga, par laimi, ne-esot tik bihstama, jo netizis manits neweens nahwes atgadijums.

— Waldiba, kà dsird, reichstagu rundeni atklahjot, peeprasischot eewehrojami leelas jaunas sumas preeksch kara wajadsibam.

— Jf Berlines pa telegrafu atnahkuschas sinas, pehz kuràm keisars Wilhelms stahstijis Hamburgas twaikonu beedribas direktoreem, ka trejwalstju beedriba atjaunosta uf 6 turpmakeem gadeem.

Austro-Ungarija. Pragâ schinis deenâs notureja Tscheku wingroschanas swehtkus, uf kureem eeradàs ari Frantschu wingrotaji, kuri tika apsweikti nerimstoschàm gawilem. Uf swehtkeem ari eeraduschees wairak simtu Poču, Slowenu un Wahzu wingrotaji.

Danija. Kà if Kopenhagenes sino, tad Frantschu kara-kugi scho otrdeen sche peebraukuschi. Frantschu suhtnis isrihkojis meelastu Frantschu juhras wirsneekeem.

Franzija. Parisê pehdejâs deenâs usnahza gandrij maises bads, jo wisi maises zepeji atfazijàs no darba. Pilsehtas walde gahdaja zik spehdama, lai pa nemeeru laiku lautineem buhtu kaut zik maise dabujama. Maises zepeju nemeeri tagad pa leelakai daksai jau mitejuschees.

Anglija. Londona drihsumâ sagaida augstu weesi, Wahzu keisaru. Noteekot leelisku sagatawojumees, lai mihlo weesi waretu godam usnemt. Karaleene Wiktorija dewuse pawehli, lai winas dehls, Welsas prinzis, keisaram Wilhelmam brauzot preti juhrâ. Keisars Wilhelms, kà sinams, ir Anglu karaleenes Wiktorijas mahsas dehls.

Italija. Ka sabeedriba atjaunota starp Italiju, Wahziju un Austro-Ungariju, to, pehz sinam if Romas, ministru preekschneeks Rudinis pasludinajis senatam. Senats pasinojumam parahdijis leelu peekrischanu.

— Ministru preekschneeks Rudini, kà if Romas sino, ari nodomajis zelot uf Angliju.

Serbija. Bija ispaustas walodas, ka jaunais karalis Aleksanders jau aiszelojis uf Kreewiju. Schahdas sinas israhdijuschàs par nepateesam. Jaunais karalis braukschot uf Kreewiju weesotees tikai julija beigâs.

Bulgarija. No Sofijas sino, ka Beltschewa slepkawibas leetâ useetas jaunas pehdas un agrakais palkawneeks Risows un Dr. Tzarews apzeetinati. Pehz awises „Swobada" sinam tagad dabuti skaidri peerahdijumi, ka bijuse nodibinajusès saswehrestiba.

Rumanija. Sawâ sinâ slawenais laupitaju wadons Atanass, kas nesen isdarija pahrdroscho usbrukumu dselszela brauzeenam, tagad, kà walodas ispauduschàs, eeradees Rumanijâ. Domajams, ka Rumaneeschi ne wisai preezasees par schahdu retu weesi.

Turzija. Asijas Turzijâ un Arabijâ bija izzehlusès koleras sehrga. Tagad nu teek sinots, ka schinis weetâs sehrga beigusès.

— Dumpis Jemenê (Arabijâ), kà if Konstantinopoles sino, ar katru deenu tapot bihstamaks. Turzijas waldiba zaur to leelàs sprugàs, jo neusdroschinas pret dumpineekeem pat kara spehku issuhtit, baididamàs, ka saldati nesabeedrojas ar dumpineekeem.

Austrum-Indija. No Londonas atnahkuschas sinas, ka Madras apgabalâ, Austrum-Indijâ (Asijâ), izzehlees breesmigs bads. Postu wehl pawairo tas, ka lihds ar badu usnahzis ari uhdens truhkums.

Kihna. Kihneeschi bija sahkuschi wajat ahrsemneeku kristitos, tos nogalinadami un aplaupidami. Saprotams, ka swescho waldibu weetneeki spehra tuhlit solus sawu pawalstneeku apsardsibas labâ. Kihnas waldiba, baididamàs no sweschu walstju waras, usdewa saweem waldibas eeredneem, nopeetni gahdat par to, ka ahrsemneeki netiktu wajati. Deemschèl ir peerahdijees, ka Kihnas waldibai masa spehja, jo usbrukumi noteek tàpat kà senak. Laj gahdatu saweem pawalstneekeem droschibu, ahrsemju walstis tagad sapulzejuschas kara kugus Jangzekianâ.

Telegramas.

Helsingforsâ, 19. junijâ. Keisaru Majestatu eskadre wakar sche nobrauza garam uf reetuma pusi.

Peterburgâ, 20. jun. Keisaru Majestates wakar atbrauza Baresuindâ.

Peterburgâ, 20. jun. Wakar sche atzeloja 150 jauni Danu tekniki, gribedami studet Kreewu ruhpneezibu. Schee kungi apzeenros ari Frantschu isstahdi Maskawâ. — Kurstas semste, kà „Now. Wr." sino, eekustinajuse jautajumu, ka elewatori buhtu eerihkojami Rigâ, Leepajâ un Sewastopolê.

Wihnê, 1. julijâ (19. junijâ). Awise „Narodnij Listi" raksta, ka Kreewu laikraksti nedarot pareisi, Tschekus nosmahdedami. Tscheku tauta ne-esot saudejuse sawas labàs juhtas pret Kreewiju un Tscheku tautas atmoschanàs stahwot sakarâ ar Kreewijas uswaras pilneem darbeem. Tscheki gribot paturet wadona weetu pahr Austrijas Slaweem.

Amsterdamâ, 1. jul. (19. jun.). Wahzu keisaru pahris te atbranza; sanemschana bija spihdoscha.

Amsterdamâ, 2. jul. (20. jun.). Wahzu keisaru pahram par godu wakar wakarâ isrihkoja karaka pili leelus musikas preekschnesumus; breesmigâ bursâ wairaki zilweki tika nospeesti.

Nu-Jorkâ, 2. jul. (20. jun.). Greekijas prinzis Georgs atbrauza te un turpina sawu zelojumu uf Eiropu.

Ihpaschneeks un isdewejs: Ernst Plates.
Atbildoschais redaktors: Dr. phil. Arnold Plates.

Дозволено цензурою. — Рига, 21 іюня 1891 г.

Sludinajumi.

Pakruhschu truhkuma-jostas,
tà eerihkotas, kà lai gan 15—20 gadus wahrdsis, pakruhschu truhkums ihsâ laikâ atstaj, par 2 rbl. un lehtaki dabujamas tagad **masâ Kehnina eelâ Nr. 19,** 2 treses augschâ.
Kirurgis J. Meilack.

R. Freyberg'a
material-pretschu tirgotawa Zehsis,
pretim tirgus platscham,
paplaschinata ar wairak jaunàm un labàm prezem un peefolam par mehrenàm zenam it ihpaschi:
Wahzijas 2- un 1-juhgu arklus, superfosfatus 12/18% un kaulu-miltus if Stieda kantora,
Holandes un **Kreewu krihtu, mahldern- un analin-pehrwes, dselfs, tehraudu, bleki, iskaptis, „taures"** un **„leelgabal", tezelus, strihkus, katlus, pannas, dselfs asis, bukses, naglas, drahtes, sahgys, swahrpstus, ahdas, wilnu, Anglu auschamos un adamos deedsinus, Maskawas** un **Kursemes bihdeletus miltus, rudsu bihdeletus miltus, rudsu un kweeschu miltus, Kursemes putraimus, griku un meeschu putraimus, zigarus, papirosus, tabaku, ilses, silkes, sahli un zitas prezes.**
Ar augstzeenibu
R. Freyberg.
K. Wimbe.

Katrindambja pal. beedriba
Jahnu deenâ, 24. junijâ 1891. g.,
isbrauks sakumôs
uf
Ikschkiles wehsturigi jauko Daugawas salu.
Nobrauks ar ihpaschu wilzeeni no Rigas-Dinab. dselszela stazijas plkst. **9, 30** min. r. Atpakal brauks no Ikschkiles stazijas plkst. 10 30 min. wakarâ. Zelâ peeturès pee Stopinu stazijas.
Zenas: beedreem un kundsem 70 kap., swescheem kungeem 80 kap., behrneem puszenas. Sakumu weetâ kungeem 40 kap., kundsem 30 kap., behrneem 15 kap.
Spehlès Staroruskija kara-musika.
Kahrtibas komiteja.

Jahnu wakarâ, 23. junijâ sch. g., uswedis
Mangalu jaukts koris
skolataju **W. Osolin** kga wadibâ
Schillera pulkstenu dseesmu
Mangalu muischas jaukajà parkâ.
Pehz tam: **„Lihgo swehtki"** pee kara musikas.
Sahkums plkst. 5 pehz pusd.

Sakuma swehtki
23. junijâ 1891. g.,
ar **dseedaschanu** un **deju** pee labas ragu musikas. Isrihkots no Pinkeneekeem Pinku Damba kroga tuwumâ.
Sahkums pulkst. 2 pehz pusd.
Peedalischanàs: kgeem 40 k., kundsem 30 k.
Isrihkotaji.

Pee **„Gulbja."**
Jauna
modes pretschu pahrdotawa,
Rigâ, Kalku eelâ Nr. 35, netahlu no rahtuscha
(blakus manai dsiju pahrdotawai pee „Gulbja"),
pasinoju saweem draugeem un zeen. pirzejeem, ka blakus sawai wezajai dsiju pahrdotawai esmu wehl atwehris **modes un wisadu pretschu pahrdotawu.** Eedroschinos apgalwot, ka mani daudsee dsiju pirzeji ari pilnigi atradis jaunatwehrtâ pahrdotawâ **wisjaunakas modes prezes** teizamakâ labumâ par negrosamu zenu bes usprasischanas.
Ihpaschi eewehlu sekoschas prezes leelâ daudsumâ un par fabrikas zenu:
Drehbi kaschoku pahrwelkeem, paltofeem un uswalkeem. **Drapu, bukskinu, tuhku, wadmalu un puswadmalu. Schgel-audekli** preeksch kugeem, leelakàm un masakàm laiwam un sudmalneekeem, kà ari preeksch eepakaschanas, brasiljas (wesumos segus) un maisus. **Audeklu** leelâ izwehlê, kà: **Pinnijas, Jaroslawas** un **Maskawas.** Bes tam wehl eewehlu ihpaschi **Turku audekli,** 10 kap. ol. un dahrgaki. Tad wehl **maisus** preeksch labibas, 35 kap. gab. un dahrgaki.
Preeksch **eeswehtischanas un balles kleitam: brahmu, dibitu, kaschimiru, ripsu, alpaku, zefiru, samtu, sihdu, atlasu, katunus, kretonus,** kà ari **lakatus** no **sihda, atlasa, kaschimira, bukskina** un **wisadas schalles. Wilnas** un **watetus dekus, grihdu dekus, tepikus, gardines** un **zitas prezes.**
Bes tam wehl atronàs manâ nama **magasine** preeksch **seeweeschu** un **behrnu apgehrbeem.**
Wisas prezes pahrdodu ar galwojumu.
Jauna modes pretschu pahrdotawa pee „Gulbja",
Rigâ, Kalku eelâ Nr. 35.

Pirmà Kreewijas ugunsapdroschinaschanas beedriba,
dibinata **1827** Peterburgâ.
Pilnigi eemaksats pamat kapitals **4,000,000 rbl.**
Rezerwes kapitali . . . . . **3,000,000 rbl.**
General-agents: R. John Hafferbergs,
Rigâ, Kungu eelâ Nr. 14.

Hallo, hallo, hallo!
Dahwineet tuhlit sawai kundsei pahrsteidsoscho dahwanu, jaunatrastô lehka aparatu, kursch Parises pasaules- un Wihnes semkopibas-isstahdès tika pahrdots daudz miljonu gabalôs.
Wehl nekad nebijis
ir schis aparats un der sekoscheem mehrkeem: 1 minutes laikâ ir eespehjams no peena waj krehjuma isgatawot sweestu un pusminutes laikâ putas, olu schaumi, olu groku u. t. t.
1 minutes laikâ war 1 kilo (ap 2 mahrzinam) kartupeku, sihpolu, gurku, rutku, rahzenu u. t. t., wisadus koku augluS un zitu pehz wehlescharàs, beesu jeb plahni misot kasit jeb sagreest.
Tahlak schis aparats ir leetojams kà mikroskops: 400 reis winsch paleelina katru leetu, tà tad ir leetojams pee ehdeenu un dsehreenu ismekleschanas.
Schahds aparats no nesadilstoscha metala ar isturigàm federem ir dabujamss pirkt par smeekla zenu:
1 rbl. 50 kap.
Schis nepeezeeschamais aparats tadehl, ka tik loti lehts, ir eewests leetoschanâ wisàs Wihnes un Parises familijàs, un weenigi tikai zaur manu sen pasihstamo firmu pret eepreekscheju famaksu teek isuhtits uf wisàm pasaules malam.
D. Klekner,
Wihnê. I., Pasta eelâ 20.

Pirmà leelà Kreewijas rihsu-sterkelu fabrika.
Fabrikas sihme.

Selta un sudraba medaljas.
Sterkelu fabrikazijas sabeedriba
J. Willms un beedr.,
Halbstadtê, Taurijas gubernâ, Kreewijâ.
Eedroschinamees zeen. publiku darit usmanigu uf muhsu **rihsusterkeli,** kas pagatawota if wislabakajeem Persijas rihseem. Muhsu **rihsu-sterkele** labuma sinâ naw sliktaka par wislabakeem ahrsemju fabrikateem, turpretim lehtaka, un tadèl mums eespehjams, ar katru eekschsemes kà ari ahrsemes fabrikatu sazenstees. Muhsu **rihsu-sterkele** ir tihra no saehdoschàm weelam un ziteem peemaisijumeem. Muhsu **rihsusterkele** ir uf wisàm isstahdem Kreewijâ ar augstakàm medalam tikuse apbalwota.
Muhsu **rihsu-sterkelu noliktawa leelumâ** preeksch **Widsemes** un **Kursemes** atrodas pee
Th. Angelbeck un beedr., Rigâ,
kolonial-pretschu pahrdotawa,
Schahlu eelâ Nr. 4 (senak Nr. 2) un Melngalwju eelâ Nr. 3.
Sterkelu fabrikazijas sabeedriba
J. Willms un beedr.

Manâ grahmatu- un bilschu-drukatawâ, burtu-leetuwê un Latweeschu grahmatu pahrdotawâ Rigâ, pee Petera basnizas, ir dabujamas schahdas grahmatas:
Riga,
jeb: singe par Rigu un winas dsihwi.
Maksà 10 kap.
Sahls, sinepes un pehrlites.
No —a.
Maksà 15 kap.
Sarkanais.
Schahs lapinas Latweescheem wehlê lahds Gaujmalneeks.
Maksà 5 kap.
Semenu Marijina.
No J. Swaigsnites.
Maksà 10 kap.
Seemas-swehtku dahwana preeksch behrneem.
Maksà 5 kap.
Seschi stahsti,
ko Latweescheem wehlê lahds Gaujmalneeks.
Maksà 5 kap.
Ernsts Plates.

Weikala pahrzelschana.
Widsemes konsuma weikals,
senak
Ruston Proktors un beedr.,
agraki Kalku eelâ Nr. 6/10,
peedahwà no sawa bagatigà krahjuma:

Ween- un wairaklemeschu **arklus,** eeksch- un ahrsemes fabrikatus, **sehklas apklahjejus** un **ezeschas, plawu-ezeschas, Laakes pat.,** pahrspehj stiprumâ un weeglumâ wisas zitas ezeschas, daschadu sistemu **ekseln maschinas. Gepeli** un **gepeklulamo tihrischanas maschinas,** pascha konstrukzija. Wisadus **mahksligus mehslus** sem ismekleschanas stazijas kontroles. Semkopibas **sehklas, sahli, dselsi, silkes, kehdes** u. t. pr., u. t. pr.
tagad **Waknu eelâ Nr. 2,** pretim pulwera tornim,
pasch u namâ.
Widsemes konsuma weikals,
Rigâ, Waknu eelâ Nr. 2, paschu namâ.

Печатать разрѣшается. Рига, 21 іюня 1891 г. № 2422. Рижскій Полицій-мейстеръ Власовскій. — Drukats un dabujams pee bilschu- un grahmatu-drukataja un burtu-lehjeja Ernst Plates, Rigâ, pee Petera basnizas.